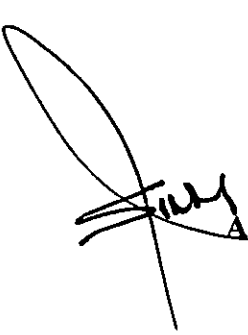

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda ayrıntılı biçimde gerekçeleri sunulan hususların; Türkiye'nin tarımsal üretim yapısı, gıda güvenliği, kırsal kalkınma, hayvancılık sektörü ve yerel ekonomiler üzerindeki etkilerinin bütün boyutlarıyla incelenmesi; tarım arazileri ile meraların kullanımına ilişkin mevcut politikaların, üretim maliyetlerindeki artışların ve çevresel tahribatın yol açtığı sonuçların tespit edilmesi; üreticilerin karşı karşıya bulunduğu yapısal sorunlara yönelik kalıcı ve kamucu çözüm önerilerinin ortaya konulması amacıyla, Anayasa'nın 98'inci maddesi ile TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Sırrı SAKIK
Ağrı Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'de tarım ve hayvancılık sektörü son yıllarda çok boyutlu bir krizle karşı karşıyadır. Bir yandan üretim maliyetleri hızla artarken diğer yandan tarım arazileri ve meralar farklı amaçlarla kullanım dışı bırakılmakta, kırsal üretim alanları giderek daralmaktadır. Bu durum yalnızca üreticileri değil, ülkenin gıda güvenliğini ve kırsal toplumsal yapısını da doğrudan etkilemektedir.

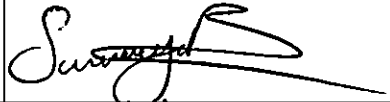

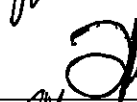

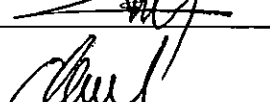
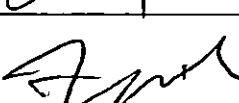
Verimli tarım arazileri ve meralar; enerji projeleri (HES, RES, JES, GES), maden sahaları, çeşitli şirket yatırımları ve plansız yapılaşma süreçleriyle üretim dışına çıkarılmaktadır. Özellikle su varlıklarını etkileyen projeler, sulama imkânlarını daraltmakta ve hayvancılığın temel dayanağı olan mera alanlarını tehdit etmektedir. Bu süreçler birçok bölgede köylülerin geçim kaynaklarını zayıflatmış, yerinden edilmeye ve kırsal yoksullaşmaya yol açmıştır.

Bununla birlikte, üreticinin en temel girdileri olan mazot, gübre ve yem fiyatları son yıllarda ciddi oranlarda artmıştır. Özellikle mazot fiyatlarındaki artış, tarımsal üretimin her aşamasında maliyetleri katlamış, yem fiyatlarındaki yükseliş ise hayvancılığı sürdürülemez bir noktaya

taşımıştır. Artan maliyetlere rağmen çiftçilere verilen desteklerin yetersiz kalması, özellikle küçük ve orta ölçekli aile işletmelerini üretimden çekilmeye zorlamaktadır. Tarımsal destekler hem miktar hem de dağıtım adaleti bakımından üreticinin yükünü hafifletmekten uzaktır

Meraların daralması, yem maliyetlerinin artışı ve plansız enerji yatırımları hayvancılığı zayıflatırken; tarım arazilerinin farklı projelere tahsisi üretim kapasitesini düşürmektedir. Bu gelişmeler yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda ekolojik sonuçlar da doğurmaktadır. Bilinçsiz ve denetimsiz biçimde artan pestisit kullanımı toprağa, suya ve insan sağlığına ciddi zararlar vermekte; soframıza kadar ulaşan görünmez bir zehir yükü oluşturmaktadır. Üretici maliyet baskısı altında daha fazla kimyasal kullanmaya yönelirken, kamusal denetim ve alternatif destek mekanizmaları yeterince güçlendirilmemektedir. Toprağın bereketi korunmadan, su kirlenmeden, insan sağlığı güvence altına alınmadan sürdürülebilir bir tarımdan söz edilemez. Ayrıca toprak, su ve mera varlığının zayıflaması, biyoçeşitliliğin azalması ve iklim krizi karşısında kırılganlığın artması anlamına gelmektedir.

Türkiye'nin gıda güvencesi, ekolojik bütünlüğü, kırsal kalkınması ve toplumsal refahı açısından tarım ve hayvancılığın mevcut durumunun bütün yönleriyle incelenmesi zorunludur. Tarım arazileri ve meraların kullanım biçimi, enerji ve yatırım projelerinin etkileri, üretim girdilerindeki artışın üretici üzerindeki yükü ve devlet desteklerinin yeterliliği kapsamlı biçimde araştırılmalıdır.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	